

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

7889

Decret llei 12/2020, de 28 d'agost, pel qual es modifica el règim transitori per a la percepció de determinades prestacions establertes en el Decret llei 10/2020, de 12 de juny, de prestacions socials de caràcter econòmic de les Illes Balears, es modifica el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, i es modifiquen les exigències de personal en les residències de persones grans per atendre les conseqüències de la pandèmia de la COVID-19

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'impacte social i econòmic que la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 està generant sobre el conjunt de la societat ha obligat les administracions públiques a reaccionar amb el desplegament, des de diferents nivells i àrees de competència, de polítiques de garantia de drets socials, amb l'objecte de salvaguardar la satisfacció de les necessitats bàsiques d'amplis sectors de la població.

En aquest context, el Govern de les Illes Balears ha adoptat mesures extraordinàries, que posen a l'abast de totes les persones en situació de vulnerabilitat econòmica l'accés a la renda social garantida i a la renda mínima d'inserció, mitjançant el Decret llei 4/2020, de 20 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressuposts per fer front a l'impacte econòmic i social de la COVID-19, i el Decret llei 6/2020, d'1 d'abril, pel qual s'estableixen mesures socials urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID-19 i de foment de la investigació sanitària. Ambdós decrets llei estableixen mesures relatives a col·lectius en situació de vulnerabilitat i mesures extraordinàries en matèria de gestió de la renda social garantida.

La renda social garantida de les Illes Balears, regulada per la Llei 5/2016, de 13 d'abril, com a prestació periòdica dirigida a situacions de vulnerabilitat econòmica per a la cobertura de les despeses bàsiques de les persones, va ser una gran passa en el sentit de generar una política de lluita contra la pobresa. Són moltes les famílies que s'han beneficiat de la renda social al llarg d'aquests cinc anys. Actualment, i arran de les mesures extraordinàries engegades en l'estat d'alarma, aquest ingrés ha suposat l'empoderament d'aproximadament 15.000 famílies de les Illes Balears.

Per altra banda, l'entrada en vigor, el passat 1 de juny, del Reial decret llei 20/2020, de 29 de maig, pel qual s'estableix l'ingrés mínim vital, com a mesura de seguretat social, va obligar a replantejar l'escenari de cobertura de rendes bàsiques, rendes socials i rendes d'inserció del conjunt de les comunitats autònomes.

Davant aquesta nova situació, el Govern de les Illes Balears ha adoptat, mitjançant el Decret llei 10/2020, de 12 de juny, de prestacions socials de caràcter econòmic de les Illes Balears, un nou règim d'ajuts econòmics per a la població amb dificultats econòmiques.

En la norma esmentada s'estableix un règim de transitorietat en la compatibilitat entre la possibilitat d'accés a l'ingrés mínim vital del Reial decret llei 20/2020 i la nova renda social garantida del Decret llei 10/2020, de forma que els destinataris dels ajuts no es trobin amb un lapse de temps sense ingressos motivat únicament per una tramitació administrativa.

En vista de la dificultat de la tramitació de l'ingrés mínim vital, que no es podia preveure en el moment de l'aprovació del Decret llei 10/2020, és necessari ampliar el termini de percepció transitòria de la renda social garantida per un espai màxim de 30 dies addicionals, per evitar així que cap persona en situació de necessitat quedi sense cobertura.

II

D'altra banda, l'estat actual de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 ha determinat la necessitat de dur a terme les corresponents modificacions de les mesures concretes del Pla de Mesures Excepcionals de Prevenció, Contenció i Coordinació per Fer Front a la Crisi Sanitària Ocasionalada per la COVID-19, una vegada superada la fase 3 del Pla per a la Transició cap a una Nova Normalitat, aprovat per l'Acord del Consell de Govern de les Illes Balears de 19 de juny de 2020. Entre aquestes mesures concretes figura la prohibició de consumir tabac i assimilats a la via pública o en espais a l'aire lliure, com també en espais tancats i terrasses dels establiments i locals oberts al públic. La gravetat de l'incompliment d'aquesta mesura s'ha d'assimilar a la de l'incompliment de l'obligació de l'ús de mascaretes, cosa que fa

necessària la modificació de l'apartat 4 de l'article 6 del Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, per tal d'establir l'equiparació de la sanció aplicable a ambdós incompliments.

III

A més, per tal de regular les condicions de personal, materials i d'equipaments dels serveis residencials destinats a persones grans o amb discapacitat física i/o psíquica, es va dictar el Decret 86/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableixen els principis generals i les directrius de coordinació per a l'autorització i l'acreditació dels serveis socials d'atenció a persones grans i persones amb discapacitat, i es regulen els requisits d'autorització i acreditació dels serveis residencials de caràcter supràinsular per a aquests sectors de població.

Des de la seva entrada en vigor, fa 10 anys, s'han produït canvis significatius en la tipologia de població que viu a residències, perquè s'ha incrementat el nombre de persones amb dependència, a més amb dependència severa. Per aquesta raó, el Decret 86/2010, de 25 de juny, ha de ser revisat en profunditat per adaptar-lo a la nova realitat.

No obstant, en el context actual d'aplicacions de protocols sanitaris i de protecció de les persones usuàries i del personal de les residències davant la COVID-19, s'han de prendre mesures urgents de millora de la situació assistencial, especialment en els centres residencials d'atenció a persones grans.

Per tal d'anticipar actuacions davant els possibles rebrots de la malaltia, als quals ja assistim, i que es poden incrementar fins que es trobi un tractament eficaç, amb aquesta proposta de normativa es faciliten les primeres mesures de millora de l'atenció directa a les persones usuàries i a la prevenció davant possibles infeccions. Concretament, s'incrementa la ràtio de cuidadors dels 28 actuals a 33 per cada 100 residents. Així, en el personal cuidador l'increment és del 15%, i en el conjunt del personal de les residències, que passa de 52 treballadors a 57, l'increment proposat és del 9,6%.

En el conjunt de les 2.500 places públiques o concertades, l'increment de personal cuidador previst és de 125 nous llocs de treball, que, en un context de crisi social i laboral com l'actual, és una mesura social d'impacte.

A més, per augmentar el control del compliment de les ràtios, s'afegeix una obligació a les entitats gestores de les residències de comunicar als serveis inspectors de l'administració competent una relació nominativa diària del personal de què disposen i de la seva jornada en la forma, segons el model i d'acord amb la periodicitat que cada administració determini.

IV

Així mateix, l'actual crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 ha provocat la necessitat imperiosa de reforçar el personal de neteja dels centres educatius públics per permetre l'inici del curs escolar en condicions de seguretat, la qual cosa ha determinat la crida de la pràctica totalitat d'aspirants que compleixen tots els requisits d'ocupació, dels que formen part de la borsa de treball de personal laboral no permanent de la categoria professional de neteja de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, convocada per la Resolució de 29 de gener de 2016 (BOIB núm. 25, de 23 de febrer), aprovada per la Resolució de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques de 18 de novembre de 2016 (BOIB núm. 152, de 3 de desembre).

Així, atès que la formació d'una nova borsa pel sistema de concurs requereix una tramitació que no permet donar una resposta immediata a la necessitat de suplir de manera urgent les baixes laborals que es produeixen en els centres educatius públics, aquest Decret llei conté una disposició addicional que permet la crida de la totalitat dels aspirants que formen part de les llistes de la borsa esmentada (una per a cada illa), respectant en primer lloc la disponibilitat dels qui compleixen tots els requisits d'ocupació, de manera extraordinària i pel temps indispensable per a la formació d'una nova borsa actualitzada, que ha de ser, com a màxim, d'un any.

V

Finalment, es modifica la lletra f) del punt 1 de l'article 244 de la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, en aplicació de l'Acord de 21 d'octubre de 2019 de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat - Comunitat Autònoma de Illes Balears en relació a la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 169, de 17 de desembre de 2019, en el qual s'acorda resoldre la controvèrsia sobre la constitucionalitat de la llei esmentada en relació al seu règim sancionador.

VI

Aquest Decret llei s'estructura en un únic article, amb tres apartats. El primer modifica l'apartat primer de la disposició transitòria segona del Decret llei 10/2020, de 12 de juny, de prestacions socials de caràcter econòmic de les Illes Balears, per ampliar el període de transitorietat de la sol·licitud de l'ingrés mínim vital de forma que els actuals perceptors de la renda social garantida regulada en la Llei 5/2016, de 13 d'abril, puguin mantenir l'ajut fins al 30 de setembre de 2020. El segon modifica l'apartat 4 de l'article 6 del Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel

qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, per tal d'equiparar l'import de la sanció màxima aplicable a l'incompliment de la prohibició de consumir tabac i assimilats a la prevista per a l'incompliment de l'obligació de l'ús de mascaretes. I el darrer modifica el règim de ràtios de personal de les residències de persones grans mitjançant la modificació de l'article 25.1 del Decret 86/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableixen els principis generals i les directrius de coordinació per a l'autorització i l'acreditació dels serveis socials d'atenció a persones grans i persones amb discapacitat, i es regulen els requisits d'autorització i acreditació dels serveis residencials des caràcter supràinsular per a aquests sectors de població.

En el Decret llei també hi consta una disposició addicional que assegura un sistema àgil per a la contractació laboral temporal de professionals de neteja dels centres educatius públics i, en la part final, s'hi inclouen tres disposicions finals, les quals tenen per objecte, en primer lloc, establir una clàusula de deslegalització de la modificació del Decret 86/2010, de 25 de juny; en segon lloc, modificar l'article 244.1.f) de la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears; i, en tercer lloc, disposar l'entrada en vigor de la norma.

VII

La regulació del decret llei en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'inclou en l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que estableix que, en cas de necessitat extraordinària i urgent, el Consell de Govern pot dictar mesures legislatives provisionals en forma de decrets llei, que no poden afectar els drets establerts en l'Estatut, les matèries objecte de lleis de desplegament bàsic de l'Estatut d'autonomia, els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, la reforma de l'Estatut, el règim electoral ni l'ordenament de les institucions bàsiques de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. A més, l'article 45 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, estableix que, en els casos i amb les limitacions que preveu l'article 49 de l'Estatut d'autonomia, el Consell de Govern pot dictar mesures legislatives en forma de decrets llei, que quedaran derogats si en el termini improrrogable dels 30 dies subsegüents d'haver-se promulgat no són validats expressament pel Parlament després d'un debat i d'una votació de totalitat.

Els efectes de la crisi social provocada per la crisi sanitària des que es declarà com a emergència de salut pública d'importància internacional exigeixen una resposta immediata dels poders públics per pal·liar-ne les conseqüències en la mesura que es pugui. Alhora, fonamenten la necessitat urgent d'adoptar mesures extraordinàries per fer front a aquesta crisi. Mitjançant aquest Decret llei, les prestacions existents s'adeqüen a les necessitats socials detectades arran de la crisi actual i a l'aprovació del Reial decret llei 20/2020, de 29 de maig, pel qual s'estableix l'ingrés mínim vital, així com als canviants protocols sociosanitaris per a la població ingressada en residències destinades a persones grans.

Així doncs, en virtut de l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, el decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que la finalitat que justifica la legislació d'urgència sigui la de subvenir a una situació concreta dins els objectius governamentals, la qual, per raons difícils de preveure, requereixi una acció normativa immediata en un termini més breu que el que requereixen la via normal o el procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis.

En aquest cas, l'objecte d'aquest Decret llei encaixa perfectament en la regulació d'aquesta figura, atès que cal donar una resposta immediata als efectes socials i econòmics per a les famílies i de la ciutadania de les Illes Balears ocasionats per la crisi sanitària de la COVID-19. Per tant, s'observa una connexió directa entre la urgència definida i la mesura concreta adoptada per subvenir-hi, tenint en compte les mesures que ja s'han adoptat prèviament i que requereixen ser complementades de manera urgent. L'adopció d'aquestes mesures no pot esperar a una tramitació parlamentària, perquè cal donar una resposta ràpida i eficaç a les necessitats socials i econòmiques de la societat balear. En aquest sentit, l'actuació dels poders públics en matèria de serveis socials persegueix, entre altres objectius, el de detectar i atendre les situacions de manca de recursos bàsics i les necessitats socials tant de les persones com dels grups i la comunitat en general, i al mateix temps les seves actuacions s'han d'orientar per evitar el risc que es produeixin situacions de més necessitat social.

L'actuació de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears troba suport en l'article 30.15 de l'Estatut d'autonomia, pel qual aquesta Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria d'acció i benestar social, en complements de la seguretat social no contributiva i en polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social, així com, segons l'article 30.16, en la protecció social de la família, entre d'altres.

D'altra banda, les mateixes raons que justifiquen l'aprovació d'aquest Decret llei fonamenten el compliment dels principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, tal com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, així com dels principis de qualitat i simplificació, introduïts per la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

A aquests efectes, es posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia en l'interès general en què es fonamenten les mesures que s'estableixen, i el decret llei no és sols l'instrument més adequat, sinó l'únic que en pot garantir la consecució i l'eficàcia.

Així mateix, es compleix el principi de proporcionalitat, ja que la norma regula els aspectes imprescindibles per aconseguir el seu objectiu i s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i alhora és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

Quant al principi de transparència, malgrat que la norma està exempta dels tràmits de participació ciutadana, que no resulten aplicables a la tramitació i l'aprovació de decrets llei, es publicarà en els butlletins oficials i en el Portal de Transparència.

En relació amb el principi d'eficiència i simplificació, la nova regulació millora la prestació dels serveis socials garantits legalment sense introduir modificacions al procediment administratiu comú ni afegir noves càrregues administratives a la població a la qual es destina.

Finalment, d'acord amb el principi de qualitat, el procediment d'aprovació d'aquesta norma s'ha ajustat als processos definits legalment per donar resposta a les necessitats ciutadanes.

D'altra banda, pel que fa a la figura del decret llei, és necessari indicar que no es traspassen els límits que disposa l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. En qualsevol cas, aquest Decret llei reafirma el compromís dels poders públics de les Illes Balears amb els drets socials que reconeix l'article 16 de l'Estatut d'autonomia, atès que té per objectiu la promoció de les condicions necessàries perquè els drets socials dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears siguin objecte d'una aplicació real i efectiva.

Per tot això, a proposta de les conselleres d'Afers Socials i Esports i d'Administracions Públiques i Modernització, i del conseller d'Educació, Universitat i Recerca, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 28 d'agost de 2020, s'aprova el següent

DECRET LLEI

Article únic

1. L'apartat 1 de la disposició transitòria segona del Decret llei 10/2020, de 12 de juny, de prestacions socials de caràcter econòmic de les Illes Balears, queda modificat de la manera següent:

1. Els perceptors actuals de la renda social garantida, regulada en la Llei 5/2016, de 13 d'abril, que abans de dia 30 de setembre de 2020 no hagin sol·licitat l'ingrés mínim vital a l'Institut Nacional de la Seguretat Social no podran percebre la prestació de la renda social garantida a partir de l'1 d'octubre de 2020.

2. L'apartat 4 de l'article 6 del Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, queda modificat de la manera següent:

4. No obstant el que disposa l'apartat anterior, l'incompliment de l'obligació d'ús de mascaretes i l'incompliment de la prohibició de consumir tabac i assimilats només es pot sancionar, com a màxim, amb una multa de 100 euros.

3. L'apartat 1 de l'article 25 del Decret 86/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableixen els principis generals i les directrius de coordinació per a l'autorització i l'acreditació dels serveis socials d'atenció a persones grans i persones amb discapacitat, i es regulen els requisits d'autorització i acreditació dels serveis residencials de caràcter supràinsular per a aquests sectors de població, queda modificat de la manera següent:

1. Les residències han de complir les ràtios de personal sobre un total de cent persones usuàries següents:

	<i>Persones grans</i>	<i>Persones amb discapacitat física</i>	<i>Persones amb discapacitat psíquica</i>
<i>Personal cuidador</i>	33	44	44
<i>Serveis generals i hostaleria</i>	14	7	9,5
<i>Serveis tècnics</i>	10	13	9,5
<i>Total</i>	57	64	63

Per assegurar el compliment d'aquestes ràtios, els titulars, directors o responsables de les residències estan obligats a comunicar als serveis d'inspecció de l'administració competent la relació nominativa diària del personal de què disposen i de la seva jornada en la forma, segons el model i d'acord amb la periodicitat que cada administració determini.

Disposició addicional única

Contractació laboral temporal de professionals de neteja dels centres educatius públics

1. A partir de la vigència d'aquest Decret llei, les persones que formen part d'alguna de les llistes de la borsa de treball de personal laboral no permanent de la categoria professional de neteja de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aprovada per la

Resolució de la consellera d'Hisenda i Administracions Públiques de 18 de novembre de 2016, pot ser objecte de contractació laboral per a la neteja dels centres educatius públics de l'Administració educativa autonòmica, encara que no compleixin la totalitat dels requisits d'ocupació, per tal de substituir les baixes laborals que es produeixin o subvenir a necessitats urgents i extraordinàries.

2. Els aspirants poden ser cridats d'acord amb l'ordre establert en cadascuna de les llistes, sempre que no hi hagi en situació de disponibilitat un aspirant que compleixi tots els requisits d'ocupació.

3. En cap cas les persones que no compleixin la totalitat dels requisits d'ocupació poden ser cridades per cobrir vacants de manera indefinida.

4. Aquest sistema extraordinari i urgent vigirà com a màxim durant un any, temps en el qual s'ha de formar una nova borsa actualitzada.

Disposició final primera

Deslegalització

La modificació de l'apartat 1 de l'article 25 del Decret 86/2010, de 25 de juny, té rang reglamentari.

Disposició final segona

Modificació de la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears

Es modifica la lletra f) del punt 1 de l'article 244 de la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, que queda amb la redacció següent:

244. Sancions accessòries

1. En les infraccions molt greus també es poden acumular les sancions següents:

[...]

f) La inhabilitació per formalitzar contractes i acords d'acció concertada amb les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

En el cas dels contractes, la inhabilitació ha de respectar els supòsits expressament prevists en la normativa estatal de caràcter bàsic o en la normativa europea en matèria de contractació.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquest Decret llei comença a vigir l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, excepte pel que fa a la disposició final primera, que entra en vigor el 15 de setembre de 2020.

Palma, 28 d'agost de 2020

La consellera d'Afers Socials i Esports

Fina Santiago Rodríguez

La consellera d'Administracions Públiques i Modernització

Isabel Castro Fernández

El conseller d'Educació, Universitat i Recerca

Martí X. March i Cerdà

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

